

Kanaouen

(173)

Greet evit kloza ar Gouel braz bed e Plougoulm, diziou 14 a viz gouere 1904, Oferen anter kant vloaz O. J. TANGUY, Person e Plougoulm (1854-1904).

1

O devez dibabet, evit tud ar barrez,
Den em rei a galon dar brassa levenez !
— Epad anter kant vloaz, Doue d'hon Autrou Person
Hen deuz roet iec'h et, skiant, a nerz kalon.

DISKAN

Goulenomp digant Doue, evit hor Person koz,
Eurusdet var an douar, goudeze, Baradoz.

2

Evel ar bodou lann alaouret a veler,
Bep bloaz, anv-choanv, a peb nevez amzer,
E lec'h pe lec'h, bleuniet, daoust d'ar skourn teo,
Dan dour-bill, dan erc'h doun, dan eol hero,

3

Hor Pastor ker a zamm, epad anter kant vloaz,
Ken gae eget ar pint, ar baz var he ziskoaz.
— Nevezik beleget, e kear Montroulez,
Epad ar vossen vraz e risklaz e vuez.

4

Deiz a noz e kleve, eb an distera diskuiz,
« Autrou Tanguy, eur marw all, stol, choupiliz. »
Da heb galv e kerz en hent, ac an dud edro
' Amzave zoken : « pebez belec en hor bro ! »

5

An dud vad n'ehanent da lavaret ivez :
« Goude ken stard diblaz, petra ' vezo he vuez ?
Doue da rei d'ezhan nerz, a sur, calz eneou
A nijo, dr' he zaoarn, laouen dan envou. »

6

Sevenet ho reked : evit testeni, gwelet
Skol gristen Guimaec da Zoue ganthan savet ;

Er barrez-man pevarzec vloaz a dremen,
Ho c'hingala graçou Doue var ene peb den.

7

Galvet da vleiner e kouent kloz Karaëz,
Goude da berson e parrez koant ar Fouillez,
Ac'hano da Skrignac, he lezaz e peb lec'h,
Merkou eur belec fur, kalounec a dinec'h.

8

Daou vloaz varn'hugent eo tenzor Plougoulm,
A troad, teod, dourn a jom atao diskoulm ;
Lunedou morse, nag evit ober ar prôn,
Nag evit ober hent, n'hanavez hor Person.

9

Koulscoude, douarou Kerne, Leon, Treger
Hen deuz aliez treuzet, en gwir missioner,
' Vit ada greun boedec Doue, re an tadou santel,
Tremen daou hugent vloaz : dan oll a vel.

10

Ouspen-ze, hirio, den ne zihanavez,
E peb korn a Blougoulm, gant eun tam diskadurez,
En deuz hor Person ker berniou paper furchet,
A tennet var hor bro sellou kalz tud desket....

REKED

Hor Pastor a zo bed eal mad hor barrez
A dre furnez he gomsou, a dre skuer e vuez ;
Ra jommo c'hoaz pell amzer, e kreiz e vugale,
Karet gant tud an arvor, gant tud ar gourre !

15

Ra zavo c'hoaz he beden, evel moged ezanç,
Mintin mad, en iliz, evidomp, evit Franç !
A pa rankimp kimmiada, ra vez'ho ar chimiad
Trist evidomp, laouen evit hon tad !

16

Ha c'hui, Doue Gallouduz, oh ! sellit hirio,
Ouz he servicher fidel, breman gwennet he vleo.
C'hui oa nerz he iaouankiz, bezit harp he gosni ;
Kaer eo bed anv he vuez, rag gavo douz goanvi !

KERGONGAR.

Diviz etre ar Bugel fur hag eun Doktor

EUZ AN ASAMBLE NASONAL

(1792)

(An diviz-man a oe skrivet e amzer ar revolution vraz. M'arvad e raio evelato vad ha plijadur, d'ar mare ma klasker lakaat da ren adarre enn hon touez hiziou sakrilach an amzer drubuilluz-ze. Expilli hag ar veleien nevez ma komzer anezho eo an nebeudik a oe digoustians awalc'h evit en em zispartia diouz ar Pab ha beza servicherien mistri dizahr ar vro.)

An Doktor. — Petra eo an Nasion ?
 Ar Bugel. — Eur ger bras eb rim na reson.
 An D. — Petra eo ar gonstitution ?
 Ar B. — Eur bern lezennou difeson.
 An D. — Blasfemi a rit, va bugel.
 Ar B. — Ne ran ket, doktor santel.
 An D. — C'houi ' oar ervad me zo deputed.
 Ar B. — M'her sante ervad diouz ho klevet.
 An D. — Entent eta reson eun nebeud.
 Ar B. — Rezon mar kerez ouz va skeud.
 An D. — Ar Rezon a c'houarn an den.
 Ar B. — Ya, en amzer ansien.
 An D. — Hag en amzer brezant ive.
 Ar B. — Panefe an assemble.
 An D. — An assemble a zo abil.
 Ar B. — Klevet ' ran ekleo euz he babil.
 An D. — Gwelet a ri dre be dekregjou.
 Ar B. — Ne d'int nemed sotisou.
 An D. — Deski abarz o c'hritika.
 Ar B. — Mizer ar bobl e desk dija.
 An D. — Souden ar bobl a vezo eurus.
 Ar B. — Pell ' zo emae' ouz he abus.
 An D. — Red eo kaout pasianten.
 Ar B. — Me 'vel ervad a euz ken remed.
 An D. — Al liberte zo dekretet.
 Ar B. — Hag an dud honest chadennet.

Diviz etre ar Bugel fur hag eun Doktor

EUZ AN ASAMBLE NASIONAL

(1792)

(An diviz-man a oe skrivet e amzer ar revo-
lution vraz. M'oarvad e raio evelato vad ha pli-
jadur, d'ar mare ma klasker lakaat da ren
adarre enn hon touez hiziou sakrilach an am-
zer drubuilluz-ze. Expilli hag ar veleien nevez
ma komzer anezho eo an nebeudik a oe digous-
tians awal'h evit en em zispartia diouz ar Pab
ha beza servicherien mistri dizahr ar vro.)

- An Doktor. — Petra eo an Nasion ?
Ar Bugel. — Eur ger bras erim na reson.
An D. Petra eo ar gonstitution ?
Ar B. Eur bern lezennou difeson.
An D. Blasfemi a rit, va bugel.
Ar B. Ne ran ket, doktor santel.
An D. C'houi ' oar ervad me zo deputed.
Ar B. M'her sante ervad diouz ho klevet.
An D. Entent eta resin eun nebeud.
Ar B. Rezon mar kerez ouz va skeud.
An D. Ar Rezon a c'houarn an den.
Ar B. Ya, en amzer ansien.
An D. Hag en amzer prezant ive.
Ar B. Panefe an assemble.
An D. An assemble a zo abil.
Ar B. Klevet ' ran esleo euz he babil.
An D. Gwelet a ri dre he dekretou.
Ar B. Ne d'int nemed sotisou.
An D. Deski abarz o' hritika.
Ar B. Mizer ar bobl o desk dija.
An D. Souden ar bobl a vezo eürus.
Ar B. Pell ' zo emae ouz he abus.
An D. Red eo kaout nasianted.
Ar B. Me 'vel ervad euz ken remed.
An D. Al liberte zo dekretet.
Ar B. Hag an dud honest chadennet.

- An D. Ma karjent beza prestet o le.
Ar B. O devije offanset Doue.
An D. Al le ne d'eo ket eur pec'hed.
Ar B. Pa vez gant rezon ordrenet.
An D. An nasion hen ordren.
Ar B. Hag an Iliz oll hen difen.
An D. Kalz a veleien o deuz touet.
Ar B. Re, siouaz ! a zo desevet.
An D. Ar re all a raio ivez.
Ar B. Ne rañt ket, dre c'hras Doue.
An D. Ar Pab ne zifen ket al le.
Ar B. Pell ' zo e c'houzoc'h e ra ze.
An D. Klevet em boa hen lavaret...
Ar R. Me zo sur n'hoc'h euz ket kredet.
An D. Ar Pab a c'hell beza tromplet.
Ar B. Mez ar gwir Iliz ne c'hell ket.
An D. Prouv ar pezh ez peuz avanset ?

Ar Bugel

Patant e roñ deoc'h da velet,
Ha ma lennit an Aviel
E kafot enni va c'hentel.
Ar Pab eo suksesor sant Per,
Var an douar vikel Hor Zalver,
Ar Penn euz an iliz gwirion,
Hag assemblez Eskep Rom.
Sant Per eo Prins an Ebestel,
Ar Pab prins an Eskeb fidel ;
An Henor kenta dez an reuter,
Evel a rentet da zant Per.
Galloud en deuz var an oll fideled,
Var ar bastored hag an derved ;
Dezan eo pourvei an Iliz
A bastored euz e aviz.
Ar re ne dint ket approuvet
A zo serten falz-bastored.
Separet int diouz ar zoursen,
Sec'hi ' reont en denvalijen ;
Hag hevel ouz brankou diskoultret,
Ne zougont mui frouez ebed.
D'ar Pab eo c'hoaz desida
Petra dleomp da bratika.
An oll afferiou important
Zo rapportet d'e jujamant.

Pa parlant en hano an Iliz,
E tleomp soumeti hon aviz,
Heulia ar pezh en deuz desidat,
Eb kaout aoun da veza tromplet.
Ne c'hall ket an Iliz katolik
Approuvi eur Pab chismatik,
Rak an Iliz ne vank jamez
Da zeskleria ar wirionez,
P'en deuz prometet Hor Zalver
He asista e peb amzer.
Ha da biou gwelet brema
Eo e great ar bromesa ?
Ne d'eo ket d'an Nasion,
Rak neuze ne ve ket gwirion ;
Ne d'eo ket d'ar Rouanez,
Na sur d'ar veleien nevez ;
Mez ebkon d'an Eskeb juridik
Euz an Iliz katolik,
Da bere eo regli ar feiz
Hag oll vugale an Iliz.
Unan bennak en o zouez
A c'hell mankout d'ar wirionez,
Evel e touez an Ebestel
Judas a zo bet infidel ;
Mes an niver brasa biken
Ne chenko na feiz na lezen :
Setu aze ar maksimou
O deuz roet deomp hon Tadou,
Pere, serten, n'int ket daonet,
Evito d'o beza heuliet.
Differant int e peb feson
Diouz maksimou an Nasion.
Digant piou, livirit d'in,
Expilli, person Sant-Martin,
En deuz bet juridiksion
Var Dreger, Kerne ha Leon ?
Choazet dre ar gwin hag an arc'hant
Pell e pado ma vez arc'hant.
Sakret eo bet, na gant piou ?
Gant eskeb eb eskoptiou,
Pere pa n'o doa galloud ebed,
Da Expilli, n'o deuz ket roet,
Rak eur wirionez serten eo,
An Nasion hen anzavo :
Euz eur sac'h ne c'heller tenna
Nemed ar pezh a vez enna.

(Da gendelc'herf.)